

A.D. "DIB" Bujanovac, Sime Pogačarevića br. 43
Napomene uz finansijske izveštaje za 2014. godinu

**A.D. ZA PROIZVODNJU I OBRADU DUVANA I
DUVANSKE FOLIJE "DIB" BUJANOVAC**

**N A P O M E N E
UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA 2014. GODINU**

A.D. "DIB" Bujanovac, Sime Pogačarevića br. 43
Napomene uz finansijske izveštaje za 2014. godinu

1. OSNOVNI PODACI O DRUŠTVU

A.D. za proizvodnju duvana i duvanske folije "DIB" Bujanovac, je akcionarsko društvo (u daljem tekstu: Društvo). Registrovano je kod Trgovinskog suda u Leskovcu pod brojem Fi 74/2003.

Društvo postoji od 1937. godine, i poslovalo je u sastavu RO Duvanske industrije Vranje, da bi se 1990. godine, izdvojilo i nastavilo dalje poslovanje kao "Društveno preduzeće za proizvodnju duvana i duvanske folije Bujanovac". Ekonomski institut iz Beograda, izvršio je procenu vrednosti kapitala sa stanjem na dan 31.12.1998. godine. Rešenjem Direkcije za procenu vrednosti kapitala "Ministarstva za ekonomsku i vlasničku transformaciju" broj 663/99-16 od 24.02.2000. godine, verifikovana je procenjena vrednost kapitala. Ovako utvrdjeni i verifikovan društveni kapital, sa izvršenom revalorizacijom na dan 31.12.1998. godine, do 02.03.2000. godine, bio je osnova za svojinsku transformaciju, u skladu sa Zakonom o svojinskoj transformaciji. Tom prilikom je 10 % akcija društvenog kapitala preneto Republičkom fondu PIO, 42,26 % akcija, podeljeno je radnicima, penzionerima i ostalim prijavljenim licima u prvom krugu transformacije po osnovu upisa, a 47,74 % akcija, preneto je u drugi krug. Nakon neuspelog dugog kruga, preostalih 47,74 % akcija, preneto je Akcijskom fondu. Po Rešenju Trgovinskog suda u Leskovcu br. Fi 74/2003 od 09.05.2003. godine, preduzeće posluje kao Akcionarsko društvo. Upisano kod Agencije za privredne registre u 2006. god. br. 208133/05.12.2006. god.

Po Rešenju APR br. BD 54880/2007 od 18.06.2007. god. Društvo vrši promenu poslovnog imena, gde se u punom poslovnom imenu dopisuje reč "i obrada", tako da je sada puni naziv Društva "**Akcionarsko društvo za proizvodnju i obradu duvana i duvanske folije DIB Bujanovac**", skraćeno poslovno ime ostaje nepromenjeno, i dalje glasi **AD "DIB" Bujanovac**.

Društvo se bavi proizvodnjom i obradom duvana i proizvodnjom duvanske folije. Pored navedene osnovne delatnosti društvo obavlja i druge delatnosti i poslove koji doprinose efikasnijem i racionalnijem poslovanju i to, proizvodnja kartonske ambalaže, kao i s obzirom da u svom vlasništvu poseduje restoran, vrši i ugostiteljsku delatnost, kao sporednu delatnost.

Društvo je u skladu sa Zakonom uradilo prospekt preduzeća, zaključilo Ugovor sa "Beogradskom berzom" a.d. Beograd, dana 04.10.2005.god. čime su akcije uključena na slobodno berzansko tržište. Prvo trgovanje zakazano je za 03.11.2005. god. Sve informacije o preduzeću, sadržane su u prospektu, koji se može videti na sajtu Beogradske berze.

Društvo je u skladu sa Zakonom o privrednim društvima, na sednici Skupštine održanoj 11.05.2012. god. usvojilo Ugovor o organizovanju kao Osnivački akt, Statut javnog akcionarskog društva za proizvodnju i obradu duvana i duvanske folije DIB, i Poslovnik o radu Skupštine

Društvo je saglasno kriterijumima iz Zakona o računovodstvu i reviziji razvrstano u srednje pravno lice.

Sedište Društva je u Bujanovcu, ul. Sime Pogačarevića br. 43.

Poreski identifikacioni broj Društva je : **100975663**

Matični broj Društva je : **07179049**

Prosečan broj zaposlenih je u 2014. godini bio je **144** radnika. (u 2013. god. prosečan broj zaposlenih bio je 153 radnika)

2. OSNOV ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

Finansijski izveštaji o kojima izveštavamo su sastavljeni u skladu sa **Zakonom o računovodstvu i Zakon reviziji** i propisima donetim na osnovu tog zakona, primenom računovodstvenih politika iznetih u napomeni 3. ovog izveštaja.

Propisane računovodstvene politike su najvećim delom usaglašene sa Medjunarodnim računovodstvenim standardima.

Iznosi u finansijskim izveštajima su prikazani u hiljadama RSD važećim na dan bilansiranja 31.12.2014. godine, odnosno 31.12.2013. godine.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

(a) Pravila procenjivanja - osnovne pretpostavke

Finansijski izveštaji su sastavljeni na načelu nastanka poslovnog događaja (načelo uzročnosti) i načelu stalnosti.

Prema načelu nastanka poslovnog događaja učinci poslovnih promena i drugih događaja se priznaju u momentu nastanka (a ne kada se gotovina ili njen ekvivalent primi ili isplati). Finansijski izveštaji sastavljeni na načelu nastanka poslovnog događaja (osim Izveštaja o novčanim tokovima) pružaju informacije ne samo o poslovnim promenama iz prethodnog perioda, koje uključuju isplatu i prijem gotovine, već takođe i o obavezama za isplatu gotovine u budućem periodu i o resursima koji predstavljaju gotovinu koja će biti primljena u budućem periodu.

Finansijski izveštaji su sastavljeni pod pretpostavkom da će Društvo da posluje na neograničeni vremenski period i da će da nastavi sa poslovanjem i u doglednoj budućnosti.

(b) Priznavanje elemenata finansijskih izveštaja

Sredstvo se priznaje u bilansu stanja kada je verovatno da će buduće ekonomske koristi priticati u Društvo i kada sredstvo ima nabavnu vrednost ili cenu koštanja ili vrednost koja može da se pouzdano izmeri.

Obaveza se priznaje u bilansu stanja kada je verovatno da će odliv resursa koji sadrži ekonomske koristi proisteći iz podmirenja sadašnjih obaveza i kada se iznos obaveze koja će se podmiriti može pouzdano da izmeri.

Prihod se priznaje u bilansu uspeha kada je povećanje budućih ekonomskih koristi povezano s povećanjem sredstava ili smanjenjem obaveza koje mogu da se pouzdano izmere, odnosno da priznavanje prihoda nastaje istovremeno sa priznavanjem povećanja sredstava ili smanjenja obaveza.

Rashodi se priznaju u bilansu uspeha kada smanjenje budućih ekonomskih koristi koje je povezano sa smanjenjem sredstava ili povećanjem obaveza može pouzdano da se izmeri, odnosno da priznavanje rashoda nastaje istovremeno sa priznavanjem porasta obaveza ili smanjenjem sredstava.

Kapital se iskazuje u skladu sa finansijskim konceptom kapitala kao uloženi novac ili uložena kupovna moć i predstavlja neto imovinu Društva. Iz finansijskog koncepta kapitala proističe koncept očuvanja finansijskog kapitala. Očuvanje finansijskog kapitala meri se u nominalnim monetarnim jedinicama - RSD. Po ovom konceptu dobitak je zarađen samo ako finansijski (ili novčani) iznos neto imovine na kraju perioda premašuje finansijski (ili novčani) iznos neto imovine na početku perioda, nakon uključivanja bilo kakvih raspodela vlasnicima ili doprinosa vlasnika u toku godine.

(c) Preračunavanje stranih sredstava plaćanja i računovodstveni tretman kursnih razlika i efekata po osnovu kursne razlike

Stavke uključene u finansijske izveštaje Društva odmeravaju se korišćenjem valute primarnog ekonomskog okruženja u kome Društvo posluje (funkcionalna valuta). Finansijski izveštaji prikazuju se u hiljadama dinara (RSD), koji predstavlja funkcionalnu i izveštajnu valutu Društva.

Sva sredstva i obaveze u stranim sredstvima plaćanja se na dan bilansa stanja preračunavaju u njihovu dinarsku protivvrednost primenom zvaničnog srednjeg deviznog kursa Narodne banke Srbije važećim na taj dan. Poslovne promene u stranim sredstvima plaćanja tokom godine preračunavaju se u dinarsku protivvrednost primenom zvaničnih deviznih kurseva Narodne banke Srbije važećim na dan poslovne promene.

Pozitivne i negativne kursne razlike nastale preračunom sredstava i obaveza iskazanih u stranim sredstvima plaćanja i preračunom transakcija u toku godine evidentiraju se u bilansu uspeha, kao finansijski prihodi, odnosno finansijski rashodi.

Pozitivni i negativni efekti ugovorenih deviznih klauzula u vezi potraživanja i obaveza, nastali primenom ugovorenog kursa, takođe se iskazuju kao deo finansijskih prihoda, odnosno finansijskih rashoda.

(d) Prihodi od prodaje

Prihodi od prodaje su iskazani u iznosu fakturisane realizacije, tj. izvršene prodaje do kraja obračunskog perioda, pod uslovom da je sa tim danom nastao dužničko-poverilački odnos i da je ispostavljena faktura. Prihod se meri po poštenoj vrednosti primljene nadoknade ili potraživanja, uzimajući u obzir iznos svih trgovačkih popusta i količinskih rabata koje Društvo odobri. Razlika između poštene vrednosti i nominalnog iznosa naknade priznaje se kao prihod od kamate. Prihod od prodaje se priznaje kada su zadovoljeni svi uslovi :

- Društvo je prenelo na kupca sve značajne rizike i koristi od vlasništva ;
- rukovodstvo Društva ne zadržava niti upliv na upravljanje u meri koja se obično povezuje sa vlasništvom, niti kontrolu nad prodatim proizvodima i robom
- kada je moguće da se iznos prihoda pouzdano izmeri;
- kada je verovatno da će poslovna promena da bude praćena prilivom ekonomske koristi u Društvo i
- kad se troškovi koji su nastali ili će nastati u vezi sa poslovnom promenom mogu pouzdano da se izmere. Prihodi od usluga iskazani su srazmerno stepenu završenosti usluge na dan bilansiranja.

(e) Poslovni rashodi

Ukupne poslovne rashode čine: nabavna vrednost prodate robe; troškovi materijala; troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi; troškovi amortizacije i rezervisanja; troškovi proizvodnih usluga; i nematerijalni troškovi.

Osnovni elementi i načela priznavanja rashoda su:

- rashodi se priznaju, odnosno evidentiraju i iskazuju kada smanjenje budućih ekonomskih koristi koje je povezano sa smanjenjem sredstava ili povećanjem obaveza može pouzdano da se izmeri ;
- rashodi se priznaju na osnovu neposredne povezanosti rashoda sa prihodima (načelo uzročnosti);
- kada se očekuje da će ekonomske koristi priticati tokom nekoliko obračunskih perioda,

A.D. "DIB" Bujanovac, Sime Pogačarevića br. 43
Napomene uz finansijske izveštaje za 2014. godinu

a povezanost sa prihodom može da se ustanovi u širem smislu ili posredno, rashodi se priznaju putem postupka sistemske i razumne alokacije;

- rashodi se priznaju kada izdatak ne donosi nikakve ekonomske koristi ili kada i do iznosa do kojeg buduće ekonomske koristi ne ispunjavaju uslove ili su prestale da ispunjavaju uslove za priznavanje u bilansu stanja kao sredstvo;

- rashodi se priznaju i u onim slučajevima kada nastane obaveza bez istovremenog priznava sredstva.

Nabavna vrednost prodate robe na veliko utvrđuje se u visini prodajne vrednosti robe na veliko, umanjene za iznos utvrđene razlike u ceni sadržane u vrednosti prodate robe na veliko.

Nabavna vrednost prodate robe na malo utvrđuje se u visini prihoda od prodate robe, umanjениh za iznos utvrđene razlike u ceni, kao i za iznos ukalkulisanog poreza na promet, sadržanih u vrednosti prodate robe na malo.

(f) Dobici i gubici

Dobici predstavljaju povećanje ekonomske koristi, a obuhvataju prihode koji se javljaju u slučaju prodaje stalne imovine po vrednosti većoj od njihove knjigovodstvene vrednosti, kao i dobitke koji nastaju pri povećanju knjigovodstvene vrednosti stalne imovine usled prestanka delovanja uslova za smanjenje njihove vrednosti.

Gubici nastaju po osnovu prodaje imovine po cenama nižim od njene knjigovodstvene vrednosti, zatim po osnovu rashodovanja neotpisanih osnovnih sredstava, po osnovu šteta koje se mogu u celini ili delimično nadoknaditi od osiguravajućih društava, po osnovu primene principa impariteta (umanjenje vrednosti imovine).

(g) Finansijski prihodi i rashodi

Finansijski prihodi i rashodi obuhvataju : prihode i rashode kamata (nezavisno od toga da li su dospeli i da li se plaćaju ili pripisuju iznosu potraživanja ili obaveze na dan bilansiranja); pozitivne i negativne kursne razlike i pozitivni i negativni efekti po osnovu valutne klauzule.

(h) Dobitak i gubitak poslovanja koje se obustavlja

Rashodi, efekti promena računovodstvenih politika i ispravke grešaka iz ranijih godina.

(i) Porez na dobit / gubitak u 2014. god.

Porez na dobit predstavlja iznos koji se obračunava i plaća u skladu sa republičkih propisima. Poreska obaveza za 2014. godinu, se obračunava po stopi od 15,00 % na oporezivu dobit. Oporeziva dobit / gubitak utvrđuje se u poreskom bilansu usklađivanjem dobiti / gubitka iskazanog u bilansu uspeha, koji je sačinjen u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima i propisima kojima se uređuje računovodstvo, za određene rashode i prihode saglasno poreskim propisima. Obračunati porez se umanjuje za poreske olakšice (ulaganja u osnovna sredstva u sopstvenoj registrovanoj delatnosti, zapošljavanje novih radnika i ostvarivanje dobiti u novoosnovanoj poslovnoj jedinici u nedovoljno razvijenim područjima).

Gubici iz tekućeg perioda iskazani u poreskom bilansu mogu se koristiti za smanjenje oporezive dobiti narednih perioda, ali ne duže od deset godina.

(j) Nematerijalna ulaganja, Nekretnine, postrojenja, oprema

Nematerijalna ulaganja se računovodstveno obuhvataju, priznaju, mere i obelodanjuju u skladu sa MRS 38 – nematerijalna ulaganja. Nematerijalno ulaganje je određivo nematerijalno sredstvo bez fizičkog sadržaja koje služi za proizvodnju ili isporuku robe ili usluga, za iznajmljivanje drugim licima ili se koristi u administrativne svrhe.

Nematerijalna ulaganja se na početku mere po nabavnoj vrednosti ili ceni koštanja.

Nabavna vrednost ili cena koštanja je iznos isplaćen u gotovini ili gotovinskim ekvivalentima ili poštena vrednost druge koristi koja je ustupljena na ime sticanja sredstava u trenutku njegovog sticanja ili proizvodnje. Nakon početnog priznavanja, nematerijalno ulaganje se iskazuje po fer vrednosti. Ako na dan bilansa stanja postoje indicije da je vrednost ulaganja umanjena, vrši se procena nadoknadive vrednosti. Ukoliko je nadoknadiva vrednost manja od njegove knjigovodstvene vrednosti, neophodno je svođenje knjigovodstvene vrednosti na nadoknadivu vrednost i priznavanje gubitka od umanjenja vrednosti imovine kao rashod perioda.

Nematerijalno ulaganje, odnosi se na pravo korišćenja Gradskog gradjevinskog zemljišta, površine 5,76 ha na kome se nalazi fabrika.

Nekretnine, postrojenja i oprema su materijalna sredstva :

- koja Društvo drži za upotrebu u proizvodnji ili isporuku robe ili pružanje usluga, za iznajmljivanje drugim licima ili u administrativne svrhe;
- za koja se očekuje da će se koristiti duže od jednog obračunskog perioda; i
- čija je pojedinačna nabavna cena u vreme nabavke veća od prosečne bruto zarade po zaposlenom u Republici, prema poslednjem objavljenom podatku Republičkog organa nadležnog za poslove statistike.

Nabavke nekretnina, postrojenja i opreme u toku godine evidentiraju se po nabavnoj vrednosti. Nabavnu vrednost čini fakturna vrednost nabavljenih sredstava uvećana za sve zavisne troškove nabavke i sve troškove dovođenja u stanje funkcionalne pripravnosti.

Nakon što se prizna kao sredstvo, nekretnina, postrojenja i oprema iskazuju se po revalorizovanoj vrednosti umanjenoj za ukupan iznos obračunate amortizacije i ukupan iznos gubitaka zbog obezvređenja.

Na dan svakog bilansa stanja Društvo procenjuje da li postoji neka indicija o tome da je sredstvo možda obezvređeno. Ukoliko takva indicija postoji, Društvo procenjuje iznos sredstva koji može da se povraća. Ako je nadoknadiva vrednost sredstva manja od njegove knjigovodstvene vrednosti, knjigovodstvena vrednost se svodi na nadoknadivu vrednost i istovremeno se priznaje rashod perioda.

Ako na dan bilansa stanja postoje nagoveštaji da prethodno priznat gubitak od umanjenja vrednosti ne postoji ili je umanjen, vrši se procena nadoknadive vrednosti tog sredstva. Gubitak zbog umanjenja vrednosti priznat u prethodnim godinama priznaje se kao prihod, a knjigovodstvena vrednost nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme se povećava do nadoknadive vrednosti.

Nekretnine, postrojenja i oprema prestaju da se iskazuju u bilansu stanja, nakon otuđivanja ili kada je sredstvo trajno povučeno iz upotrebe i kada se od njegovog otuđenja ne očekuju nikakve buduće ekonomske koristi.

Dobici ili gubici koji proisteknu iz rashodovanja ili otuđenja utvrđuju se kao razlika

A.D. "DIB" Bujanovac, Sime Pogačarevića br. 43
Napomene uz finansijske izveštaje za 2014. godinu

između procenjenih neto priliva od prodaje i iskazanog iznosa sredstva i priznaju se kao prihod ili rashod u bilansu uspeha.

Naknadni izdatak koji se odnosi na nekretninu, postrojenje i opremu nakon njegove nabavke ili završetka, uvećava vrednost sredstva ako ispunjava uslove da se prizna kao sredstvo (definisane u članu 34 ovog Pravilnika). Naknadni izdatak koji ne zadovoljava ove uslove, kao i troškovi svakodnevnog servisiranja (troškovi rada, potrošnog materijala i sitnijih rezervnih delova) iskazuju se kao tekući trošak održavanja. Ako je vek trajanja ugrađenog dela, priznatog kao naknadni izdatak, različit od veka trajanja sredstva u koji je ugrađen onda se taj deo vodi kao posebno sredstvo i amortizuje u toku korisnog veka trajanja. Odstranjeni deo se rashoduje po procenjenoj vrednosti ako nije moguće utvrditi njegovu knjigovodstvenu vrednost.

Društvo je u skladu sa MRS br. 16 na dan 31.12.2013. od. Radilo procenu imovine i kapitala društva. Procenu je radilo preduzeće za računovodstvo i konsalting "MEGA DATA" iz leskovca.

(k) Investicione nekretnine

Priznavanje, merenje i obelodanjivanje investicione nekretnina vrši se u skladu sa MRS 40 – Investicione nekretnine. Investiciona nekretnina je nekretnina (neko zemljište ili zgrada – ili deo zgrade – ili i jedno i drugo) koju vlasnik ili korisnik finansijskog lizinga drži radi ostvarivanja zarade od izdavanja nekretnine ili radi uvećanja vrednosti kapitala ili radi i jednog i drugog, a ne radi :

Početno merenje investicione nekretnine vrši se po nabavnoj vrednosti ili ceni koštanja. Pri početnom merenju, zavisni troškovi nabavke se uključuju u nabavnu vrednost ili cenu koštanja.

Dobitak ili gubitak nastao zbog promene poštene vrednosti investicione nekretnine uključuje se u neto dobitak ili neto gubitak perioda u kojem je nastao. Nakon početnog priznavanja , investicione nekretnine se mere prema njihovoj poštenoj vrednosti. Poštena vrednost se meri kao najverovatnija cena koja realno može da se dobije na tržištu, na dan bilansa stanja.

(l) Amortizacija i rezervisanje

Amortizacija

Obračun amortizacije vrši se od početka narednog meseca u odnosu na mesec kada je sredstvo stavljeno u upotrebu.

Amortizacija se obračunava proporcionalnom metodom, primenom stopa koje se utvrđuju na osnovu procenjenog korisnog veka upotrebe sredstava.

Osnovica za obračun amortizacije sredstva je nabavna vrednost.

Preostala vrednost, odnosno neto iznos koji preduzeće očekuje da će dobiti za sredstvo na kraju njegovog korisnog veka trajanja, po odbitku očekivanih troškova otuđenja jednaka je nuli.

Korisni vek trajanja, odnosno amortizacione stope, preispituju se periodično i ako su očekivanja zasnovana na novim procenama značajno različita od prethodnih, obračun troškova amortizacije za tekući i budući period se koriguju.

Na osnovu odluke Izvršnog odbora, uradjena je procena preostalog veka upotrebe Osnovnih sredstava, čime su utvrdjene stope za amortizaciju.

A.D. "DIB" Bujanovac, Sime Pogačarevića br. 43
Napomene uz finansijske izveštaje za 2014. godinu

Amortizacione stope, utvrđene na osnovu procenjenog korisnog korisnog veka upotrebe su:

	%
Nematerijalna ulaganja	1,00 – 1,00
Građevinski objekti	0,12 – 2,01
Investicione nekretnine	-
Pogonska oprema	0,33 – 12,50
Računari i pripadajuća oprema	0,30 – 26,11
Vozila	0,93 – 13,70
Alat i inventar	0,93 – 23,75

Rezervisanje

U skladu sa MRS-19 Primanja zaposlenih, t.j. Otpremnine, kao Zakonske kategorije čija se isplata vrši prilikom odlaska u penziju zapošljenog, a na osnovu broja zapošljenih na dan Bilansa stanja, starosne strukture i godine radnog staža, preduzeće vrši ukalkulisavanje otpremnine tokom zaposlenja radnika. Kako najvećim delom otpremnine dospevaju za isplatu u periodu dužem od 12 meseci nakon datuma Bilansa stanja, u skladu sa Paragrafom 139. MRS 19, otpremnine koje dospevaju za isplatu u dužem periodu od 12 meseci nakon datuma Bilansa stanja se diskontuju. Diskontovani trošak za godinu dana tereti troškove u obračunskom periodu, a ostali iznos se evidentira na kontu dugoročnih obaveza.

Kada nastane odliv sredstava po osnovu oabeveze za koje je izvršeno rezervisanje, stvarni troškovi se ne iskazuju ponovo kao rashod, već se knjiženje sprovodi zaduženjem računa rezervisanja, a u korist odgovarajućeg računa obaveza. Neiskorišćeni iznos rezervisanja, ukida se u korist računa 678 – Prihodi od ukidanja dugoročnih rezervisanja.

Na dan bilansa 31.12.2014. god. izvršen je obračun rezervisanja za otpremnine u skladu sa MRS-19, pri čemu je ukinut deo obaveze za rezervisanja. Obračun rezervisanja za otpremnine, urađjen je u skladu sa važećim Kolektivnim ugovorom.

(m) Finansijski plasmani

Finansijski plasmani predstavljaju plasmane koji se drže do dospeća i iskazani su po njihovoj nabavnoj vrednosti, koja predstavlja vrednost nadoknade koja je data za njih.

(n) Zalihe

Zalihe robe i materijala se mere po nabavnoj vrednosti. Nabavnu vrednost čine svi troškovi nabavke za dovođenje zaliha na njihovo sadašnje mesto i stanje. Troškovi nabavke zaliha obuhvataju kupovnu cenu, uvozne dažbine i druge obaveze (osim onih koje Društvo može naknadno da povraća od poreskih vlasti), troškove prevoza, manipulativne troškove i druge troškove koji se mogu direktno pripisati nabavci. Popusti, rabati i druge slične stavke se oduzimaju pri utvrđivanju troškova nabavke.

Zalihe usluga čine direktni troškovi i indirektni troškovi nastali u vezi sa pružanjem usluga. Direktni troškovi usluga su direktni troškovi rada osoblja koje direktno učestvuje u pružanju usluga, direktni troškovi materijala i ostali direktni troškovi, kao što je angažovanje spoljnih eksperata i slično. Indirektni troškovi usluga su troškovi pomoćnog materijala, energije utrošene za pružanje usluge, amortizacija i održavanje opreme koja se koristi prilikom pružanja usluge i sl.

A.D. "DIB" Bujanovac, Sime Pogačarevića br. 43
Napomene uz finansijske izveštaje za 2014. godinu

Izlaz zaliha materijala i robe se evidentira metodom prosečne ponderisane cene.

Zalihe nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda se mere po ceni koštanja. Cenu koštanja čine svi troškovi konverzije i drugi nastali troškovi neophodni za dovođenje zaliha na njihovo sadašnje mesto i stanje, odnosno:

- troškovi direktnog rada;
- troškovi direktnog materijala; i
- indirektni, odnosno opšti proizvodni troškovi.

U vrednost zaliha nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda ne ulaze, već predstavljaju rashod perioda:

- neobičajeno veliko rasipanje materijala, radne snage ili drugi troškovi proizvodnje;
- troškovi skladištenja, osim ako ti troškovi nisu neophodni u procesu proizvodnje pre naredne faze proizvodnje;
- režijski troškovi administracije koji ne doprinose dovođenju zaliha na sadašnje mesto i sadašnje stanje; i
- troškovi prodaje

(o) Potraživanja po osnovu prodaje

Kratkoročna potraživanja se priznaju po nominalnoj vrednosti u bilansu kada je verovatno da će buduće ekonomske koristi priticati u preduzeće.

Ukoliko se naknadno utvrdi da je smanjena verovatnoća naplate, odnosno priticanja budućih ekonomskih koristi u preduzeće, kratkoročna potraživanja se indirektno koriguju na teret rashoda poslovanja. Predlog potraživanja koja se indirektno koriguju na teret rashoda tokom godine utvrđuje Stalna komisija za otpis potraživanja a na kraju godine Komisija za popis obaveza i potraživanja.

Kriterijumi za indirektno otpis potraživanja su:

- nelikvidnost dužnika duže od dva meseca
- veći iznos neizmirenih obaveza
- pokrenut stečaj dužnika
- ostalo po nalazu komisija

Ukoliko se utvrdi da su preduzete uobičajene mere naplate potraživanja nisu dale rezultate, direktan otpis potraživanja na teret rashoda može da nastane samo na osnovu:

- sudske odluke,
- likvidacije ili stečaja,
- vansudskog ili sudskog poravnjanja i
- na osnovu odluke Direktora Preduzeća

Napomena : prema članu 16. Zakona o porezu na dobit preduzeća, na teret rashoda priznaje se otpis vrednosti pojedinačnih potraživanja, osim potraživanja od lica kojima se istovremeno duguje, pod uslovom :

- da se nesumnjivo dokaže da su ta potraživanja prethodno bila uključena u prihode obveznika,

- da je to potraživanje u knjigama poreskog obveznika otpisano kao nenaplativo,

- da poreski obveznik pruži dokaze o neuspelom naplati tih potraživanja sudskim putem.

Na teret rashoda priznaje se ispravka vrednosti pojedinačnih potraživanja ako je od roka za njihovu naplatu prošlo najmanje 60 dana.

p) Gotovinski instrumenti i gotovina

Gotovinski ekvivalenti i gotovina uključuju sredstva na računima kod banaka, gotovinu u blagajni, kao i visoko likvidna sredstva sa prvobitnim rokom dospeća do tri meseca ili kraće a koja se mogu brzo konvertovati u poznate iznose gotovine, uz beznačajan rizik od promene vrednosti.

r) Naknade zaposlenima

Porezi i doprinosi za obavezno socijalno osiguranje

U skladu sa propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji, Društvo je obavezno da uplaćuje doprinose raznim državnim fondovima za socijalnu zaštitu. Ove obaveze uključuju doprinose na teret zaposlenih i na teret poslodavca u iznosima koji se obračunavaju primenom zakonom propisanih stopa. Društvo ima zakonsku obavezu da izvrši obustavu obračunatih doprinosa iz bruto zarada zaposlenih i da za njihov račun izvrši prenos obustavljenih sredstava u korist odgovarajućih državnih fondova. Društvo nije u obavezi da zaposlenima nakon odlaska u penziju isplaćuje naknade koje predstavljaju obavezu penzionog fonda Republike Srbije. Doprinosi na teret zaposlenih i na teret poslodavca knjiže se na teret troškova u periodu na koji se odnose.

Obaveze po osnovu otpremnina i jubilarnih nagrada

U skladu sa Zakonom o radu („Službeni glasnik RS“ broj 24/2005, 61/2005 i 54/2009) i Pojedinačnim opštim aktom o radu, Društvo je u obavezi da isplati otpremnine prilikom odlaska u penziju u visini 3 mesečne bruto zarade koju je zaposleni ostvario u mesecu koji prethodi mesecu u kome se isplaćuje otpremnina, koje pri tom ne mogu biti manje od 3 mesečne prosečne bruto zarade isplaćene u Društvu u mesecu koji prethodi mesecu u kome se isplaćuje otpremnina.

s) Zarada / gubitak po akciji

Društvo izračunava i obelodanjuje osnovnu zaradu / gubitak po akciji. Osnovna zarada / gubitak po akciji obračunava se deljenjem neto dobiti / gubitka koja pripada akcionarima, imaojcima običnih akcija Društva, ponderisanim prosečnim brojem izdatih običnih akcija u toku perioda.

t) Upravljanje rizicima

Društvo je u svom redovnom poslovanju u različitom obimu izloženo određenim finansijskim rizicima i to :

- kreditni rizik,
- tržišni rizik (koji obuhvata rizik od promene kursa stranih valuta, rizik od promene kamatnih stopa i rizik od promene cena) i
- rizik likvidnosti.

Upravljanje rizicima u Društvu je usmereno na minimiziranje potencijalnih negativnih uticaja na finansijsko stanje i poslovanje Društvu u situaciji nepredvidivosti finansijskih tržišta.

Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik da će jedna strana u finansijskom instrumentu, neispunjenjem svoje obaveze, prouzrokovati finansijski gubitak druge strane.

Kreditni rizik nastaje kod gotovine i gotovinskih ekvivalenata, depozita u bankama i finansijskim institucijama, potraživanja od pravnih i fizičkih lica i preuzetih obaveza.

Tržišni rizik

Rizik da će fer vrednost ili budući tokovi gotovine finansijskog instrumenta fluktuirati usled promena tržišnih cena. Tržišni rizik se sastoji od tri vrste rizika:

- valutnog rizika,
- rizika kamatne stope i
- drugih rizika od promene cene.

Rizik od promene kursa stranih valuta

Valutni rizik je rizik od fluktuiranja fer vrednosti ili budućih tokova gotovine finansijskog instrumenta usled promene deviznog kursa.

Valutni rizik (ili rizik od kursnih promena) se javlja kod finansijskih instrumenata koji su označeni u stranoj valuti, to jest u valuti koja nije funkcionalna valuta u kojoj su oni odmereni.

Rizik od promene kamatnih stopa

Rizik od promene kamatnih stopa je rizik da će fer vrednost ili budući tokovi gotovine finansijskog instrumenta fluktuirati usled promena tržišnih kamatnih stopa.

Rizik od kamatne stope se javlja kod kamatonosnih finansijskih instrumenata priznatih u bilansu stanja (na primer, krediti i potraživanja i emitovani dužnički instrumenti) i kod nekih finansijskih instrumenata koji nisu priznati u bilansu stanja (na primer, nekim obavezama po kreditima).

Rizik od promene cena

Rizik od promene cena je rizik da će fer vrednost ili budući tokovi gotovine finansijskog instrumenta fluktuirati zbog promena tržišnih cena (koje nisu one koje nastaju od rizika kamatne stope ili valutnog rizika), bilo da su te promene prouzrokovane faktorima specifičnim za pojedinačni finansijski instrument ili njegovog emitenta, ili da faktori utiču na sve slične finansijske instrumente kojima se trguje na tržištu

Rizik od promene cena se javlja kod finansijskih instrumenata zbog promena, na primer, cena robe ili cena kapitala.

Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik da će Društvo imati poteškoća u izmirenju obaveza povezanih sa finansijskim obavezama

A.D. "DIB" Bujanovac, Sime Pogačarevića br. 43
Napomene uz finansijske izveštaje za 2014. godinu

4. EFEKTI PROCENE IZVŠENE SA 31.12.2013. KNJIŽENE 01.01.2014. GOD.

Efekti korekcije na bilans stanja na dan 31. decembra 2013. godine

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	01.01.2014.		
			Prethodno iskazano	Korekcije	Korigovano
014	Nematerijalna ulaganja		10.778	2.137	12.915
020	Poljoprivredno i ostalo zemljište		1.026	-1.026	0
150	Dati avansi za robu i usluge		356	-138	217
202	Kupci u zemlji		9.576	-1.551	8.025
203	Kupci u inostranstvu		1.533	-553	980
209	Isp. vrednosti potraživanja od kupaca		-3.108	2.048	-1.059
221	Potraživanja od zaposlenih		39	-39	0
228	Ostala potraživanja		2.336	-669	1.667
229	Ispravka vrednosti drugih potraživanja		-155	155	0
232	Kratkoročni krediti u zemlji		121	-121	0
234	Deo dug. kredita koji dos. do jedne g.		1.325	-1.325	0
239	Isp, vrednosti kratkoročnih plasmana		-1.446	1.446	0
Svega korekcija PS 01.01.2014.				364	

Preduzeće je u skladu sa Zakonom o privatizaciji, uradilo procenu vrednosti ukupne imovine, obaveza i kapitala u skladu sa MRS, sa stanjem na dan 31.12.2013. god.

Kako je procena radjena septembra / 2014. god. nakon usvajanja finansijskih izveštaja za 2013. god. sve promene prikazane u tabeli, knjižene su na dan 01.01.2014. god. Razlika od Din. 364 hiljada, uvećala je vrednost Revalorizacionih rezervi.

4 . BILANS USPEHA

4.1. PRIHODI OD PRODAJE ROBE

	2014.	2013.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Domaće tržište		
Prihodi od prodaje robe	2.442	2.451
Ukupno	2.442	2.451

4.2. PRIHODI OD PRODAJE PROIZVODA I USLUGA

	2014.	2013.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Domaće tržište		
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga	64.353	129.262
Svega	64.353	129.262
Inostrano tržište		
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga	80.406	143.372
Svega	80.406	143.372
Ukupno	144.759	272.634

4.3. DRUGI POSLOVNI PRIHODI

	2014.	2013.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Prihodi od zakupnina	215	220
Ostali poslovni prihodi	900	1.004
Ukupno	1.115	1.224

A.D. "DIB" Bujanovac, Sime Pogačarevića br. 43
Napomene uz finansijske izveštaje za 2014. godinu

4.4. NABAVNA VREDNOST PRODATE ROBE

	2014.	2013.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Nabavna vrednost prodate robe na veliko	1.988	2.333
Ukupno	1.988	2.333

4.5. POVEĆANJE/(SMANJENJE) VREDNOSTI ZALIHA UČINAKA

	2014.	2013.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Nedovršene usluge na dan 31. decembra	6.152	6.069
Gotovi proizvodi na dan 31. decembra	22.215	18.234
Minus :		
Nedovršene usluge na dan 01. januara	6.069	-
Gotovi proizvodi na dan 01. januara	18.234	6.605
Ukupno	4.064	17.698

Na kraju poslovne 2014. god. na zalihama ima 144.760 kg. duvanske folije. Zaključno sa 31.12.2014. god. na obradi je primljeno 188.366,10 kg sirovog duvana.

4.6. TROŠKOVI MATERIJALA

	2014.	2013
	RSD hiljada	RSD hiljada
Troškovi materijala za izradu	52.372	100.925
Troškovi ostalog materijala (režijskog)	1.687	1.724
Ukupno	54.059	102.649

4.7. TROŠKOVI GORIVA I ENERGIJE

	2014.	2013.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Troškovi goriva i energije	12.143	15.609
Ukupno	12.143	15.609

A.D. "DIB" Bujanovac, Sime Pogačarevića br. 43
Napomene uz finansijske izveštaje za 2014. godinu

4.8. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA I OSTALI LIČNI RASHODI

	2014.	2013.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Troškovi zarada i naknada zarada	86.368	114.204
Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada na teret poslodavca	15.460	20.506
Troškovi naknada po autorskim ugovorima	58	48
Troškovi naknada direktoru, odnosno članovima organa upravljanja i nadzora	120	-
Ostali lični rashodi i naknade	3.045	3.954
Ukupno	105.051	138.712

4.9. TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA

	2014.	2013.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Troškovi transportnih usluga	936	1.468
Troškovi usluga održavanja	1.895	5.538
Troškovi zakupnina		5
Troškovi sajmovi	58	129
Troškovi reklame, sponzorstva i humanitarnih akcija	3.744	4.258
Troškovi ostalih usluga	4.763	7.061
Ukupno	11.396	18.459

4.10. TROŠKOVI AMORTIZACIJE

	2014.	2013.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Troškovi amortizacije	12.319	11.510
Ukupno	12.319	11.510

Troškovi amortizacije u iznosu od Din. 12.319 hiljada, odnose se na amortizaciju nekretnina, postrojenja, opreme i nematerijalnih ulaganja, detaljno objašnjeno u napomeni 3l.

A.D. "DIB" Bujanovac, Sime Pogačarevića br. 43
Napomene uz finansijske izveštaje za 2014. godinu

4.11. TROŠKOVI REZERVISANJA

Troškovi dugoročnih rezervisanja odnose se na :

	2014.	2013.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih	704	-
Ukupno	704	-

U skladu sa MRS 19 – Primanja zaposlenih, tačka 3I Napomena, a na osnovu broja zaposlenih, godine radnog staža i godine starosti na dan Bilansa stanja 31.12.2014. god., izvršen je obračun, čime je izvršeno rezervisanje po ovom osnovu za Din. 704 hiljada.

4.12. NEMATERIJALNI TROŠKOVI

	2014.	2013.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Troškovi neproizvodnih usluga	2.197	5.780
Troškovi reprezentacije	1.028	1.302
Troškovi premija osiguranja	4.305	4.006
Troškovi platnog prometa	504	554
Troškovi članarina	458	605
Troškovi poreza	1.545	2.265
Ostali nematerijalni troškovi	232	161
Ukupno	10.269	14.670

4.13. PRIHODI OD KAMATA (OD TREĆIH LICA)

	2014.	2013.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Prihodi od kamata (od trećih lica)	-	10
Ukupno	-	10

A.D. "DIB" Bujanovac, Sime Pogačarevića br. 43
Napomene uz finansijske izveštaje za 2014. godinu

4.14. POZITIVNE KURSNE RAZLIKE I POZITIVNI EFEKTI VALUTNE KLAUZULE (PREMA TREĆIM LICIMA)

	2014.	2013.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Pozitivne kursne razlike (prema trećim licima)	1.603	1.028
Ukupno	1.603	1.028

4.15. RASHODI KAMATA (PREMA TREĆIM LICIMA)

	2014.	2013.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Prihodi od kamata (od trećih lica)	1.438	2.144
Ukupno	1.438	2.144

4.16. NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE I NEGATIVNI EFEKTI VALUTNE KLAUZULE (PREMA TREĆIM LICIMA)

	2014.	2013.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Negativne kursne razlike (prema trećim licima)	1.999	2.556
Ukupno	1.999	2.556

4.17. OSTALI PRIHODI

	2014.	2013.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Ostali prihodi		
Dobici od prodaje materijala	199	325
Naplaćena otpisana potraživanja		188
Prihodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika koji ne ispunjavaju uslove da se iskažu u okviru ostalog sveobuhvatnog rezultata	11	16
Prihodi od ukidanja dugoročnih i kratkoročnih rezervisanja		15.062
Ostali nepomenuti prihodi	369	1.649
Svega	579	17.240

A.D. "DIB" Bujanovac, Sime Pogačarevića br. 43
Napomene uz finansijske izveštaje za 2014. godinu

Prihodi od usklađivanja vrednosti imovine		
Prihodi od usklađivanja vrednosti nekretnina, postrojenja i opreme	-	593
Svega	-	593
Ukupno	579	17.833

4.18. OSTALI RASHODI

	2014.	2013.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Ostali rashodi		
Obezvredjenje potraživanja – Ispravka vrednosti potraživanja	-	50
Ostali nepomenuti rashodi	113	677
Svega	113	727
Rashodi po osnovu obezvređenja imovine		
Obezvređenje nekretnina, postrojenja i opreme	38	17
Obezvređenje zaliha materijala i robe	7	
Svega	45	17
Ukupno	158	744

4.19. POREZ NA DOBITAK

	2014.	2013.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Finansijski rezultat u bilansu uspeha (dobitak/gubitak pre oporezivanja)	(56.962)	673
Neto kapitalni dobici (gubici)	-	-
Usklađivanje i korekcije rashoda u poreskom bilansu	3.282	(2.516)
Usklađivanje i korekcija prihoda u poreskom bilansu	-	-
Oporeziva dobit/gubitak	-	-
Umanjenje za iznos gubitka iz ranijih godina	-	-
Kapitalni dobitak	-	-
Umanjenje za iznos kapitalnih gubitaka ranijih godina	-	-
Poreska osnovica	(53.680)	(1.843)
Umanjenje za prihode od dividendi i udela u dobiti od rezidentnih obveznika	-	-
Umanjena poreska osnovica (Obrazac PB)	(53.680)	(1.843)

A.D. "DIB" Bujanovac, Sime Pogačarevića br. 43
Napomene uz finansijske izveštaje za 2014. godinu

Obračunati porez (15%)	-	-
Umanjenje obračunatog poreza po osnovu poreskih podsticaja i oslobođanja	-	-
POREZ NA DOBITAK (Obrazac PDP)	-	-
Odloženi poreski rashod perioda	118	2.819
Odloženi poreski prihod perioda	-	-

Obračun poreza na dobitak vrši se po stopi od 15% u skladu sa poreskim propisima, odvojeno za poslovni i kapitalni podbilans. Vrši se usklađivanje pojedinih pozicija prihoda i rashoda, a poreska osnovica se umanjuje za gubitke ranijih godina. Obračunati porez se umanjuje za poreska oslobođenja po osnovu poreskih podsticaja (poreski kredit).

Po obračunu u Poreskom bilansu za 2014. god. utvrđen je poreski gubitak u iznosu od Din. 53.680 hiljada, tako da nema obračunate poreske obaveze za Porez na dobit.

5. BILANS STANJA

5.1. NEKRETNINE, POSTROJENJA, OPREMA I NEMATERIJALNA IMOVINA

Nabavna vrednost	Zemljište	Gradjevinski objekti	Oprema	Investicione nekretnine	UKUPNO	Nematerijalna ulaganja
	(Din. 000)	(Din. 000)	(Din. 000)	(Din. 000)	(Din. 000)	(Din. 000)
Stanje na početku godine	1.026	819.853	570.428	2.470	1.393.777	10.997
- Po proceni 31.12.13.	(1.026)	-	-	-	(1.026)	1.026
- Nove nabavke	-	-	-	-	-	-
- Aktiviranje	-	-	108	-	108	-
- Otudjivanje i rashod	-	-	(424)	-	(424)	-
- Revalorizacija	-	-	-	-	-	-
- Ostala povećanja	-	-	-	-	-	892
Stanje na kraju godine	-	819.853	570.112	2.470	1.392.435	12.915

Ispravka vrednosti	Zemljište	Gradjevinski objekti	Oprema	Sredstva u pripremi	UKUPNO	Nematerijalna ulaganja
	(Din. 000)	(Din. 000)	(Din. 000)	(Din. 000)	(Din. 000)	(Din. 000)
Stanje na početku godine	-	546.376	391.835	108	938.319	219
- Po proceni 31.12.13.	-	-	-	-	-	(219)
- Amortizacija 2014. g.	-	4.592	7.598	-	12.190	129
- Obezvedjenje	-	-	-	-	-	-
- Otudjivanje i rashod	-	-	(386)	-	(386)	-
- Revalorizacija	-	-	-	-	-	-
- Ostala smanjenja	-	-	-	(108)	(108)	-
Stanje na kraju godine	-	550.968	399.047	-	950.015	129

Neotpisana vrednost 31.12.13.	1.026	273.477	178.593	2.470	455.566	10.778
Neotpisana vrednost 31.12.14.	-	268.885	171.065	2.470	442.420	12.786

A.D. "DIB" Bujanovac, Sime Pogačarevića br. 43
Napomene uz finansijske izveštaje za 2014. godinu

Na dan 31.12.2014. god. deo imovine a.d. "DIB"-a Bujanovac, opterećen je hipotekom prvog reda i to :

- Za kratkoročni kredit uzet od "Vojvodjanske banke" a.d. Novi Sad, po Ugovoru o kreditu za održavanje likvidnosti sa subvencionisanom kamatnom stopom br. 02-18112 od 03.11.2014. god. u iznosu od Din. 35.000.000,00 data je Hipoteka I reda na objektu "Zgrada za proizvodnju i preradu duvana" bruto površine u osnovi 1.114 m², "Zgrada za proizvodnju i preradu duvana Fermentacioni zavod", bruto površine u osnovi 1.309 m², procenjene vrednosti u iznosu od Eur. 778.129.
- Drugih tereta na imovinu nema.

5.2. INVESTICIONE NEKRETNINE

Nabavna vrednost	Gradjevinski objekti			UKUPNO	
	(Din. 000)			(Din. 000)	
Stanje na početku godine	2.470	-	-	2.470	-
- Prpcena na dan 31.12.	-	-	-	-	-
- Otudjenja	-	-	-	-	-
Stanje na kraju godine	2.470	-	-	2.470	-

Ispravka vrednosti

Stanje na početku godine	-	-	-	-	-
- Amortizacija 2014. god.	-	-	-	-	-
- Procena na dan 31.12.	-	-	-	-	-
Stanje na kraju godine	-	-	-	-	-

Neotpisana vrednost 31.12.13.	2.470	-	-	2.470	-
Neotpisana vrednost 31.12.14.	2.470	-	-	2.470	-

Investicione nekretnine predstavljaju objekat u vlasništvu DIB-a, koji se nalazi na katastarskoj parceli 6247, upisan i List nepokretnosti br. 1526 za K.O. Veliki Trnovac. Objekat je izdat u zakup, po osnovu čega su i stvoreni Prihodi od zakupnina.

5.3. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

	2014.	2013.
	RSD hiljada	RSD hiljada
<i>Ostali dugoročni finansijski plasmani</i>		
Dugoročni krediti za otplatu stanova	616	698
Ukupno	616	698

Dugoročni plasmani odnose sa na potraživanja za prodane stanove shodno Ugovoru. Iznos potraživanja se uskladjuje šestomesečno i redovno se naplaćuje od zaposlenih.

A.D. "DIB" Bujanovac, Sime Pogačarevića br. 43
Napomene uz finansijske izveštaje za 2014. godinu

5.4. ODLOŽENE PORESKA SREDSTVA I ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE

Odložene poreske obaveze u iznosu od RSD 51.911 hiljada, obuhvataju iznose poreza na dobit koji se plaćaju u narednim periodima po osnovu oporezivih privremenih razlika.

Odložena poreska sredstva i obaveze po godinama :

	2014.	2013.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Odložena poreska sredstva	683	650
Odložene poreske obaveze	52.594	52.443
Neto odložena poreska sredstva / (obaveze)	(51.911)	(51.793)

Odložena poreska sredstva u iznosu od Din. 683 hiljada, utvrđena su prilikom obračuna rezervisanja za otpremnine zaposlenih, u skladu sa MRS-19.

Odložene poreske obaveze su utvrđene na sledeći način :

Neotpisana knjigovodstvena vrednost nekretnina, postrojenja, opreme i nematerijalnih ulaganja na dan 31.12.2014. god. u iznosu od Din. 455.335 hiljada, umanjena je za neotpisanu vrednost nekretnina, postrojenja, opreme i nematerijalnih ulaganja na dan 31.12.2014. god. po poreskim propisima, u iznosu od Din 104.709 hiljada.

Na utvrđenu oporezivu privremenu razliku u iznosu od Din. 350.626 hiljada, primenjena je stopa poreza na dobit od 15,00 %, i dobijena je odložena poreska obaveza u iznosu od Din. 52.594 hiljada.

5.5. ZALIHE

	2014.	2013.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Materijal	13.864	15.805
Rezervni delovi	2.242	2.334
Alat i sitan inventar	81	82
Svega	16.187	18.221
Nedovršene usluge	6.152	6.069
Gotovi proizvodi	22.215	18.234
Roba	103	61
Stalna sredstva namenjena prodaji		
Plaćeni avansi za zalihe i usluge	208	452
Svega	28.678	24.816
Ukupno	44.865	43.037

A.D. "DIB" Bujanovac, Sime Pogačarevića br. 43
Napomene uz finansijske izveštaje za 2014. godinu

U 2014. god. nije bilo otpisa zaliha. Popisane zalihe na dan 31.12.2014. god. u potpunosti odgovaraju stvarnom stanju. Iste obezbeđuju nesmetan proizvodni proces.

5.6. POTRAŽIVANJA PO OSNOVU PRODAJE

Potraživanja po osnovu prodaje odnose se na potraživanja od kupaca :

	2014.	2013.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Kupci u zemlji	6.498	9.675
Minus ispravka vrednosti potraživanja od kupaca u zemlji	(1.059)	(2.512)
Svega	5.439	7.163
Kupci u inostranstvu	23.011	24.844
Minus – Ispravka vrednosti potraživanja od kupaca u inostr.	-	(595)
Svega	23.011	24.249
Ukupno	28.450	31.412

Geografski raspored kupaca po prometu u 2014. god. je sledeći :

	2014.	2013.
	RSD hiljada	RSD hiljada
<i>Kupci u zemlji</i>		
Beograd	21.416	9.024
Uža Srbija	55.252	110.907
Minus: Ispravka vrednosti	(1.059)	(2.512)
Svega	75.609	117.419
<i>Kupci u inostranstvu</i>		
Bivše jugoslovenske republike	16.637	38.924
Evropa	50.248	73.252
USA		31.195
Azija	17.364	
Minus: Ispravka vrednosti		(595)
Svega	84.249	142.776
Ukupno	159.858	260.195

Od stanja potraživanja od kupaca u zemlji i inostranstvu na dan 31.12.2014. god. Din. 28.450 hiljada, usaglašeno je 90 % potraživanja, a na osnovu potvrđenih IOS-a i zapisnika

A.D. "DIB" Bujanovac, Sime Pogačarevića br. 43
Napomene uz finansijske izveštaje za 2014. godinu

5.7. DRUGA POTRAŽIVANJA

Druga potraživanja obuhvataju :

	2014.	2013.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Potraživanja od zaposlenih	93	90
Potraživanja za više plaćen porez na dobitak	521	
Potraživanja za naknade zarada koje se refundiraju	59	
Ostala kratkoročna potraživanja	2.561	2.378
Minus: Ispravka vrednosti drugih potraživanja		(156)
Ukupno	3.234	2.312

5.8. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

			2014.	2013.
	Oznaka valute	Kamatna stopa	RSD hiljada	RSD hiljada
<i>Ostali kratkoročni finansijski plasmani</i>				
Kratkoročni krediti u zemlji			121	121
Deo kredita koji dospeva do jedne godine			1.325	1.325
Minus – ispravka vred. kratko. plasmana			(1.446)	(1.446)
Ukupno			-	-

Kratkoročni plasmani odnose se na potraživanja od proizvođača duvana – fizičkih lica. Zbog otežane ili nemoguće naplate, kompletno potraživanje je isknjiženo preko Ispravke vrednosti.

5.9. GOTOVINSKI EKVIVALENTI I GOTOVINA

	2014.	2013.
	RSD hiljada	RSD hiljada
<i>U dinarima:</i>		
Tekući (poslovni) računi	10.388	8.398
Blagajna	33	22
Svega	10.421	8.420

A.D. "DIB" Bujanovac, Sime Pogačarevića br. 43
Napomene uz finansijske izveštaje za 2014. godinu

U stranoj valuti:		
Devizni računi	15.327	31.728
Svega	15.327	31.728
Ukupno	25.748	40.148

5.10. POREZ NA DODATU VREDNOST

Porez na dodatu vrednost odnosi se na:

	2014.	2013.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Porez na dodatu vrednost u primljenim fakturama po opštoj stopi (osim plaćenih avansa)		12
Porez na dodatu vrednost u primljenim fakturama po posebnoj stopi (osim plaćenih avansa)	18	
Porez na dodatu vrednost plaćen pri uvozu dobara po opštoj stopi		73
Potraživanja za više plaćen porez na dodatu vrednost	8.655	7.905
Ukupno	8.673	7.990

5.11. AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANICENJA

Aktivna vremenska razgraničenja čine:

	2014.	2013.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Razgraničeni troškovi po osnovu obaveza	1.404	1.207
Ostala aktivna vremenska razgraničenja	147	
Ukupno	1.551	1.207

Razgraničeni troškovi po osnovu obaveza, odnose se na premiju osiguranja imovine preduzeća za 2015. godinu.

5.12. OSNOVNI KAPITAL

Osnovni kapital obuhvata sledeće oblike kapitala :

		2014.	2013.
	%	RSD hiljada	RSD hiljada
Akcijski kapital			
- obične akcije	100	246.018	246.018
Ostali osnovni kapital		2.585	2.585
Ukupno	100	248.603	248.603

A.D. "DIB" Bujanovac, Sime Pogačarevića br. 43
Napomene uz finansijske izveštaje za 2014. godinu

Akcionari Društva su :

			2014.	2013.
	Vrsta akcija	%	RSD hiljada	RSD hiljada
	Obične akcije			
Radnici, građani – slobodan upis	14.274	42,0690	103.497	103.497
Akcijski fond	16.263	47,9310	117.919	117.919
Fond PIO	3.393	10,000	24.602	24.602
Ukupno	33.930	100	246.018	246.018

Akcijski kapital čini **33.930** običnih akcija, od kojih je slobodnim upisom podeljeno **14.340** ili **42,26 %**, a Akcijskom fondu i Fondu PIO pripalo je **19.590** ili **57,74 %**.

Akcijski kapital - obične akcije obuhvataju osnivačke, i u toku poslovanja emitovane akcije sa pravom upravljanja, pravom na učešće u dobiti akcionarskog društva i na deo stečajne mase u skladu sa aktom o osnivanju, odnosno odlukom o emisiji akcija.

U vezi tačke 1. o uključivanju akcija na slobodno berzansko tržište, do 31.12.2014. god. nije izvršeno ni jedno trgovanje.

Postoji neslaganje između Akcijskog kapitala iskazanog u knjigama na dan 31.12.2014. god. u iznosu od Din. 246.018 hiljada i Akcijskog kapitala iskazanog u Centralnom registru HOV u iznosu od Din. 81.432 hiljade. Razlika od Din. 164.586 hiljada odnosi se na revalorizaciju kapitala u periodu 2000. do 2003. godina, od Din. 101.538 hiljada i raspodelu dobiti od Din. 63.048 hiljada. Navedeni iznosi su evidentirani u knjigovodstvu DIB-a, ali ne i u Centralnom registru HOV i APR-u.

Osnovna zarada / gubitak po akciji

	2014.	2013.
	RSD hiljada	RSD
Dobit (Gubitak) koja pripada akcionarima Društva	(1.682,29)	19,83
	(1.682,29)	19,83

5.13. REZERVE

Rezerve obuhvataju sledeće oblike rezervi :

	2014.	2013.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Statutarne i druge rezerve	3.118	3.084
Ukupno	3.118	3.084

A.D. "DIB" Bujanovac, Sime Pogačarevića br. 43
Napomene uz finansijske izveštaje za 2014. godinu

Odlukom Skupštine Društva, deo ostvarene dobiti iz 2013. god. u iznosu od Din. 34 hiljada, raspoređena je u Statutarne rezerve Društva.

5.14. REVALORIZACIONE REZERVE PO OSNOVU REVALORIZACIJE NEMATERIJALNE IMOVINE, NEKRETNINA, POSTROJENJA I OPREME

	2014.		2013.
	RSD hiljada		RSD hiljada
Revalorizacione rezerve po osnovu revalorizacije nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme	200.895		200.532
Ukupno	200.895		200.532

Usled izvršene procene vrednosti imovine po tržišnoj – fer vrednosti, sa stanjem na dan 31.12.2013. god. Revalorizacione rezerve su povećane za Din. 363 hiljada.

5.15. NEREALIZOVANI DOBICI/(GUBICI) PO OSNOVU HARTIJA OD VREDNOSTI I DRUGIH KOMPONENTI OSTALOG SVEOBUHVAATNOG REZULTATA

	2014.		2013.
	RSD hiljada		RSD hiljada
Aktuarski dobiti i gubici po osnovu planova definisanih primanja	624		-
Ukupno	624		-

5.16. NERASPOREĐENA DOBIT/GUBITAK

	2014.		2013.
	RSD hiljada		RSD hiljada
Neraspoređeni dobitak ranijih godina	12.907		12.267
Neraspoređeni dobitak tekuće godine			673
Ukupan dobitak	12.907		12.490
Gubitak ranijih godina			
Gubitak tekuće godine	57.080		
Ukupan gubitak	57.080		

Neto dobit iz 2013 god. u iznosu od Din. 673 hiljada raspoređena je u Rezerve u iznosu od Din. 34 hiljada, a ostali deo u iznosu od Din. 639 hiljada, ostala je kao neraspoređena dobit.

A.D. "DIB" Bujanovac, Sime Pogačarevića br. 43
Napomene uz finansijske izveštaje za 2014. godinu

Pokriće gubitka tekuće godine, u iznosu od Din. 57.080 hiljada, vršiće se u 2015. godini po Odluci Skupštine akcionara, u skladu sa odredbama Statuta Društva.

U Poreskom bilansu za 2014. god. utvrđen je poreski gubitak u iznosu od Din. 53.680 hiljada, te samim tim i nema obaveze za Porez na dobit.

5.17. DUGOROČNA REZERVISANJA

Dugoročna rezervisanja se priznaju kada :

- društvo ima obavezu (pravnu ili stvarnu) koja je nastala kao rezultat prošlog događaja;
- je verovatno da će odliv resursa koji sadrži ekonomske koristi biti potreban za izmirenje obaveze; i
- iznos obaveze može pouzdano da se izmeri.

Dugoročna rezervisanja obuhvataju :

	2014.	2013.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih	4.555	4.332
Ukupno	4.555	4.332

U skladu sa MRS-19, tačka 3I Napomena, izvršeno je rezervisanje za otpremnine za buduće obračunske periode.

5.18. KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE

Kratkoročne finansijske obaveze obuhvataju :

			2014.	2013.
	Oznaka valute	Kamatna stopa	RSD hiljada	RSD hiljada
Kratkoročne kredite i zajmovi u zemlji				
"Vojvodjanska banka" a.d. Novi Sad	RSD	5,45 %	35.158	28.572
Fon za razvoj RS	RSD	1 %	35.123	33.290
Ukupno			70.281	61.862

Zaključno sa 31.12.2014. god. a.d. "DIB" Bujanovac, ima sledeće obaveze po ovom osnovu i to :

A.D. "DIB" Bujanovac, Sime Pogačarevića br. 43
Napomene uz finansijske izveštaje za 2014. godinu

- Za kratkoročni kredit uzet od "Vojvodjanske banke" a.d. Novi Sad, u iznosu od Din. 35.000 hiljada, sa pripadajućom kamatom na dan 31.12.2014. god. sa rokom dospeća 11.2015. god.
- Krediti od "Fonda za razvoj Republike Srbije" uzeti su u 2005. 2006. 2007. i 2008. god. Stanje obaveze na dan 31.12.2014. god. je Din. 35.123 hiljada. Povećanje obaveze u odnosu na 2013. god. odnosi se na pripisanu kursnu razliku.

5.19. OBAVEZE IZ POSLOVANJA

Obaveze iz poslovanja odnose se na obaveze od dobavljača :

	2014.	2013.
	RSD hiljada	RSD hiljada
<i>U zemlji</i>		
Dobavljači u zemlji	19.037	5.260
<i>U inostranstvu</i>		
Dobavljači u inostranstvu	-	667
Ukupno	19.037	5.927

Stanje obaveza prema dobavljačima u zemlji i inostranstvu, usaglašeno je preko 90%, tako da nema sumnjivih niti spornih obaveza prema dobavljačima.

Geografski raspored dobavljača po prometu u 2014. god. je sledeći :

	2014.	2013.
	RSD hiljada	RSD hiljada
<i>Dobavljači u zemlji</i>		
Beograd	11.123	20.497
Vojvodina	12.191	23.769
Uža Srbija	66.392	94.165
Svega	89.706	138.431
<i>Dobavljači u inostranstvu</i>		
Bivše jugoslovenske republike	561	3.207
Evropa	7.076	8.817
Svega	7.637	12.024
Ukupno	97.343	150.455

A.D. "DIB" Bujanovac, Sime Pogačarevića br. 43
Napomene uz finansijske izveštaje za 2014. godinu

5.20. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE

Obaveze iz specifičnih poslova	2014.	2013.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Obaveze za zarade i naknade zarada (bruto)		
Obaveze za neto zarade i naknade zarada, osim naknada zarada koje se refundiraju (zarada 2/12/2014)	5.451	
Obaveze za porez na zarade i naknade zarada na teret zaposlenog (zarada 2/12/2014)	596	
Obaveze za doprinose na zarade i naknade zarada na teret zaposlenog (zarada 2/12/2014)	1502	
Obaveze za poreze i doprinose na zarade i naknade zarada na teret poslodavca	1351	
Obaveze za neto naknade zarada koje se refundiraju	16	16
Svega	8.916	16
Druge obaveze		
Obaveze za dividende	150	150
Obaveze prema zaposlenima	197	
Ostale obaveze		18
Svega	347	168
Ukupno	9.263	184

5.21. OBAVEZE ZA OSTALE POREZE, DOPRINOSE I DRUGE DAŽBINE

Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine obuhvataju:

	2014.	2013.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Obaveze za poreze, carine i druge dažbine iz nabavke ili na teret troškova	4.070	3.381
Ukupno	4.070	3.381

5.22. PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

Pasivna vremenska razgraničenja čine:

	2014.	2013.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Unapred obračunati troškovi	1.407	1.031
Ukupno	1.407	1.031

A.D. "DIB" Bujanovac, Sime Pogačarevića br. 43
Napomene uz finansijske izveštaje za 2014. godinu

5.23. VANBILANSNA EVIDENCIJA

	2014.	2013.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Upisana hipoteka I (Procenjeni iznos objekata kao obezbedjenje za uzeti kredit)	94.121	-
Ukupno	94.121	-

Za uzeti kratkoročni kredit od "Vojvodjanske banke" a.d. Novi Sad, upisana je hipoteka kao obezbedjenje na objektu br. 4 i objektu br. 10, upisanih u list nepokretnosti br. 40 za KO Bujanovac.

Procenjena vrednost objekata iznosi Eur. 778 hiljada. Navedeni iznos evidentiran je u vanbilansnoj evidenciji.

5.24. DOGAĐAJI NAKON BILANSA STANJA

Nema značajnijih događaja u periodu od formiranja Bilansa stanja za 2014. god. do usvajanja i predaje finansijskih izveštaja, koji bi uticali na promenu iskazanih podataka.

Postoji mogućnost da Vlada RS, u postupku privatizacije donese odluku da državni poverioci Društva otpišu dug, sa stanjem na dan 31.12.2013. god. čije usaglašeno stanje iznosi Din. 37.695 hiljada (328.8510,50 Eur).

5.25. DEVIZNI KURSEVI

Zvanični srednji kursevi NBS primenjeni za preračun deviznih pozicija bilansa stanja u funkcionalnu valutu su bili sledeći :

	31.12.2014.	31.12.2013.
	RSD	RSD
EUR	120,9583	114,6421
USD	99,4641	83,1282
CHF	100,5472	93,5472
GBP	154,8365	136,9679

A.D. "DIB" Bujanovac, Sime Pogačarevića br. 43
Napomene uz finansijske izveštaje za 2014. godinu

5.26. STALNOST POSLOVANJA

Rukovodstvo procenjuje da je Društvo sposobno da nastavi da posluje na neodređeni vremenski period, saglasno sa načelom stalnosti.

U Bujanovcu,
17.03.2015. god.

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskog izveštaja

Fin.dir. Nebojša M. Stošić

A.D. "DIB" Bujanovac
Zakonski zastupnik

Gen.dir. Bogoljub Tomić